

Заохочувальна відзнака «За зразкову службу у Збройних Силах України»

Становлення та розвиток відомчої нагородної системи Міністерства оборони України

Заохочувальних відзнак Міністерства оборони України встановлених наказами Міністерства оборони від 2 грудня 1996 р. було явно недостатньо для того, щоб повною мірою забезпечити заохочування заслуг усіх категорій військовослужбовців та працівників Збройних Сил України.

У 2002 р. Головне управління кадрової політики і Військово-геральдична служба розпочали активну роботу по розширенню системи заохочувальних відзнак. Були розроблені проекти відзнак «Знак пошани» (початкова назва «Хрест пошани», яку було відхилено Комісією державних нагород і геральдики), медалей «За зразкову службу у Збройних Силах України», «За особисті досягнення», «За сприяння Збройним Силам України».

Теоретично розробка вищезазначених медалей була покладена на Військово-геральдичну службу Міністерства оборони України, а фактично всі ескізи нагород

були розроблені архітектором-дизайнером Луїсом Івановичем Матяшем при сприянні Новака Олега Борисовича.

Розроблені нагороди Луїсом Івановичем мали оригінальний зовнішній вигляд. У нагородах присутній лавровий вінок. У стрічках найчастіше використовують кольори Державного прапора України (синій та жовтий), а також малиновий колір, який традиційно втілює українське військо. Медаль «За сприяння Збройним Силам України», відзнака «Знак пошани» та заохочувальна медаль МО України «За зразкову службу у Збройних Силах України» трьох ступенів були

ОПИС

заохочувальної відзнаки Міністерства оборони України — медалі «За зразкову службу у Збройних Силах України» I ступеня

Відзнака Міністерства оборони України — медалі «За зразкову службу у Збройних Силах України» I ступеня (далі — медаль) виготовляється з жовтого металу і являє собою восьмикутну променясту зірку, накладену на вінок з дубового листя. У центрі зірки — прямий рівносторонній хрест з розбіжними кінцями, покритий емаллю малинового кольору, у центрі якого на круглому медальйоні, покритому емаллю синього кольору. — Знак Княжої Держави Володимира Великого.

Зворотний бік медалі плоский з написом по колу «За зразкову службу у Збройних Силах України» та вигравіруваним номером.

Всі зображення і напис — рельєфні. Розмір медалі — 38 мм.

За допомогою вушка з кільцем медаль з'єднується з прямокутною колодкою білого металу, обтягнутою стрічкою. Розмір колодки: висота — 42 мм, ширина — 28 мм. На зворотному боці колодки — застібка для прикріплення медалі до одягу.

Стрічка медалі шовкова синього кольору з поздовжніми блакитними і жовтими смужками: з жовою смужкою посередині і двома блакитними з боків. Ширина стрічки — 28 мм, ширина смужок — по 2 мм кожна.

Планка медалі являє собою металеву пластинку, обтягнуту відповідною стрічкою. Розмір планки: висота — 12 мм, ширина — 28 мм.

**Начальник Воєнно-геральдичної служби
Генерального штабу Збройних Сил України
Полковник О.Б.Муравйов**

Володимир Лазаренко (Київ)

ОПИС

заохочувальної відзнаки Міністерства оборони України — медалі «За зразкову службу у Збройних Силах України» II ступеня

Відзнака Міністерства оборони України — медалі «За зразкову службу у Збройних Силах України» II ступеня (далі — медаль) являє собою восьмикутну променясту зірку з білого металу, накладену на вінок з дубового листя жовтого металу. У центрі зірки — прямий рівносторонній хрест з розбіжними кінцями, покритий емаллю малинового кольору, у центрі якого на круглому медальйоні, покритому емаллю синього кольору. — Знак Княжої Держави Володимира Великого.

Зворотний бік медалі плоский з написом по колу «За зразкову службу у Збройних Силах України» та вигравіруваним номером.

Всі зображення і напис — рельєфні. Розмір медалі — 38 мм.

За допомогою вушка з кільцем медаль з'єднується з прямокутною колодкою білого металу, обтягнутою стрічкою. Розмір колодки: висота — 42 мм, ширина — 28 мм. На зворотному боці колодки — застібка для прикріплення медалі до одягу.

Стрічка медалі шовкова синього кольору з двома жовтыми і трьома блакитними поздовжніми смужками. Ширина стрічки — 28 мм, ширина смужок — 2 мм кожна.

Планка медалі являє собою металеву пластинку, обтягнуту відповідною стрічкою. Розмір планки: висота — 12 мм, ширина — 28 мм.

**Начальник Воєнно-геральдичної
служби Генерального штабу Збройних
Сил України
Полковник О.Б.Муравйов**

*В основу даної публікації покладено архівні матеріали Луїса Івановича Матяша та особисті дослідження автора.

8. Медаль «За зразкову службу у Збройних Силах України» розміщується з лівого боку грудей після державних нагород України і за наявності заохочувальної відзнаки Міністерства оборони України «Знак пошани» розміщується після нього у порядку ступенів І, ІІ і ІІІ.

9. У випадку втрати (ушкодження) медалі «За зразкову службу у Збройних Силах України» дублікат не видається.

10. Медаль «За зразкову службу у Збройних Силах України» та посвідчення до неї після смерті нагородженої залишаються у його родині як пам'ять.

Разом з медаллю нагородженню вручається посвідчення до медалі встановленого зразка, яке являє собою обтягнену коричневим ледерином картонну книжку. На лицьовій стороні у верхній частині розміщено герб України. Під ним напис у чотири рядки українською мовою: ПОСВІДЧЕННЯ до відзнаки Міністерства оборони України. Герб України і написи виконано золотистою фарбою. У внутрішній частині посвідчення на форзаці на 1-їй сторінці по центру розміщено водяний знак герба України.

Відзнака «За зразкову службу у Збройних Силах України» І, ІІ та ІІІ ступеня.

На 2-ій сторінці форзаца чорною фарбою виконано написи нанесені на обкладинці і в нижній частині посвідчення розміщено знак № і шість цифр. На 3-ій сторінці по центру розміщено три рядки для зазначення прізвища, ім'я, по батькові нагородженого. На 4-ій сторінці у верхній частині посвідчення розміщено напис українською мовою: Нагороджений (а). Нижче розміщено три рядки для зазначення назви нагороди (вписувалося у посвідчення від руки). Нижче розміщено текст: Знак №. Нижче текст: Міністр оборони України. Під ним від

руки вказано війське звання, підпис та розшифровка і прізвища. Під ним текст: Наказ Міністра оборони України від «...» ..... 19..... р. Посвідчення скріплено червоною мокрою печаткою Міністерства оборони України. На останній сторінці посвідчення розміщено 8 рядків. У нижній частині вказано підприємство-виробник: ПК «Україна». Зам. 6-3184. 1996. Усі написи виконано чорною фарбою на папері з водяними знаками по центру з абревіатурою МОУ.